

- На трьох адміністративних рівнях розроблені Ландшафтна програма Черкаської області, Рамковий ландшафтний план Канівського району, Ландшафтний план території Степанецької сільради, а пізніше – Степанецької ОТГ. Це – вертикально поєднані і взаємоузгоджені ландшафтно-планувальні документи різного ступеня деталізації аналізу і оцінювання ландшафтів. На рівні області й району вони визначають загальні напрями розвитку території. Ландшафтний план є сучасним і ефективним інструментом для еколого орієнтованого управління територією ОТГ.
- Центральною є карта «Інтегральна концепція природоохоронних цілей і заходів», що узагальнює результати оцінювання ландшафтів і візуалізує систему цілей і заходів для забезпечення збалансованого еколого орієнтованого розвитку територій.

Ландшафтно-планувальні документи різного рівня в Україні стають частиною просторового планування через фіксацію у законодавстві. Інтеграція ландшафтного планування забезпечує реалізацію екологічних вимог при плануванні територій, посилює ефективність Стратегічної екологічної оцінки.

ДО ПИТАННЯ ПРО СТРУКТУРНІ ЗМІНИ У СИСТЕМІ РОЗСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

Заблотовська Н. В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Зміни, що відбулися в адміністративному поділі України, призвели до нового наріжного питання - дослідження структурованості загальнодержавної системи розселення, зокрема доцільності виділення районних, міжрайонних та кущових локальних систем розселення локального рівня. Районні системи розселення часто були утвореннями штучними та функціонували на основі адміністративних зв'язків, на сьогодні зникли як такі. Системи розселення міжрайонного рівня також зазнають якщо не зникнення, то деформації. Цікавим є факт, що у багатьох випадках в основу новостворених адміністративних районів лягли саме центри колишніх міжрайонних систем, поселення, які за генетичним типом уже виконували адміністративні функції, а за функціональним - є центрами наступного другого-третього рангу після обласного центру. Прикладом можуть бути Кам'янець-Подільський, Чортківський, Коломийський, Бердичівський райони, які сформувалися на базі однойменних міжрайонних систем розселення. А проаналізувавши умови виділення ОТГ напрошується ще одна думка: «чи не співпадають центри громад із центрами кущових систем розселення, що в переважній більшості, зберегли за собою статус місцевих центрів ще на генетичному рівні?». Ми порівняли географію новостворених ОТГ Житомирської, Хмельницької, Тернопільської та Чернівецької областей із

виділеними у них раніше системами розселення кущового рівня. Результати показали, що в 67-81% центри новостворених ОТГ співпали із раніше зазначеними центрами кущових систем розселення.

ГЕОГРАФІЧНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РОЗРОБЦІ ПРОГРАМ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

Заячук М. Д., Заячук О.Г

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Все більш значимими стають географічні дослідження, в яких від казуального детермінізму, виявляючи чинники регіонального розвитку, спрямовуючись до фіналізму, виявляючи інтегральні закономірності розвитку досягають номологічного детермінізму. Це має стати в основі і програм економічного та соціального розвитку територій, що повинні випереджати процеси, які відбуваються в регіонах. Ці програми мають конкретизувати те, чого може досягти територія, виходячи із наявного інтегрального потенціалу території, можливостей усунення наявних перешкод і загалом географічне бачення території (вміння просторово і комплексно мислити) як комплексу взаємопов'язаних підсистем. Географічні компетенції (можливість правильного вирішення завдань на основі застосування результатів здобутої географічної освіти) необхідні при підготовці аналітичної частини та всебічно повинні застосовуватись практично на всіх етапах створення програм регіонального розвитку. На підготовчому – безпосереднє залучення географів як представників громадськості, органів місцевого самоврядування, підприємців тощо. На другому етапі, при формуванні бачення розвитку регіону (що з наявного в регіоні слід залишити, чого позбутись та що нове має набути регіон) та подальшому об'єктивному аналізу регіону на третьому етапі. Це дозволяє визначити стратегічні пріоритети, регіонального розвитку, означити операційні цілі та вказати на конкретні дії. Впровадження останніх в більшості неможливе без створення ГІС та подальшого моніторингу.

ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ОЦІНКИ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КАНІВСЬКИХ ГІР ТА ПРИЛЕГЛОЇ ТЕРИТОРІЇ

Іванов Д. А.

Державний історико-культурний заповідник «Трахтемирів»

Канівські гори, що витягнуті пасмом по правобережжю Дніпра від південних кордонів Київщини до гирла Росі, є однією з найбільших природних екосистем Лісостепової зони, яка не зазнала суттєвого антропогенного впливу. Їхню ландшафтну специфіку визначає унікальна геологічна будова, що сформувала одну